

46.359

KÖNYVTÁRI Híradó

1962 április

K Ö N Y V T Á R I H I R A D Ó
A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KÖZLÖNYE
Megjelenik havonta

VI. évfolyam 4.szám

1962 április

Első lépések a "SZOCIALISTA BRIGÁD" cím elnyeréséért
a szocialista munkaközösség kialakításának útján

Alig negyed év telt el a Könyvtári Híradó januári számában közzétett nyilatkozatunk óta, amelyben "szocialista brigád" alakító terveinkkel először léptünk a nyilvánosság elé. Kisérletező kezdeményezésünkkel kapcsolatban elhangzott vélemények - noha nem egyszer bizalmatlansággal, cinizmussal párosultak - lényegében mégis elképzeléseink konkrétabb megfogalmazásához, a fogalmak tisztázásához, könyvtári adottságaink reális felméréséhez segítettek. A viták, beszélgetések során a következő elgondolkoztató ellenvetések, problémák merültek fel:

1. A "szocialista brigád" címért folyó mozgalom bevezethető-e a könyvtári munka területére, ha igen, megfelelő-e ez az elnevezés?
2. Ez a közösség mit és hogyan vállalhat többet a hálózat egészére kötelező feladatokhoz képest?
3. Milyen módszerrel mérhető a munka tartalmi színvonalának emelkedése és hogyan viszonyítható a többi könyvtár eredményeihez?

Ezekre a kérdésekre eddigi tapasztalataink alapján a következőképpen válaszolhatunk:

1. E mozgalom bevezethető minden területen, ahol szocialista közösségi szellemben törekszenek a munka minőségi és mennyiségi tartalmának tudatos fokozására a helyi adottságok figyelembevételével. Az elnevezést illetően javasoljuk, hogy a szakszervezet hozzon határozatot az üzemi termelőmunkában használt "szocialista brigád" kifejezés módosítására. Erre a célra a "szocialista könyvtári munkaközösség" elnevezést megfelelőbbnek tartanánk.

2. Ebben a szervezeti formában eddigi eredményeinkhez képest akarjuk jobban végezni a soron következő legfontosabb feladatokat. Ezek tartalmukban összefüggnek a munkaterv egyes pontjaival, de a végrehajtás módjában kell minőségi javulást elérnünk.

3. Munkánk tartalmi színvonalának várható emelkedését, vállalásaink teljesítését a munkanapló és a jelentések alapján ellenőrizhetik. Mivel kezdeményezésünk kísérleti jellegű, az értékelés módszereit az illetékesek még csak a továbbiakban fogják kidolgozni a könyvtári munka területére. A többi könyvtár eredményeivel való összehasonlítás alapját csak a munkaterv teljesítése képezheti, mert a "cim" elnyeréséért minden könyvtár a saját helyi adottságainak megfelelően küzdhet, mint ahogy ezt a mi vállalásaink is mutatják.

Az előbbi elvek és gyakorlati munkánk összekapcsolása alapján rendeződtek a szocialista munkaközösség kialakításáért vállalt feladataink:

I. A könyvtári munka területén

- 1/ Alapelvünknek tekintjük, hogy könyvtárunkból egyetlen olvasó se távozzék könyvigényeinek, kérdéseinek, problémáinak a szocialista világnézet alapján történő lelkiismeretes megválaszolása nélkül. Bár tudjuk, hogy minden könyvtárt ugyanez a cél sarkall, mi ebben a szervezeti formában is eddigi munkánk tudatos javítására törekszünk. Ez irányú tevékenységünk mérhetőségét és értékelését úgy biztosítjuk, hogy
 - a./ az olvasók kívánságára összeállított bibliográfiákról továbbra is referenz-kartonokat készítünk.
 - b./ az egyéb tájékoztatások, beszélgetések közül közös naplóba jegyezzük fel az arra érdemeseket.
- 2/ Könyvtárunk ez év nyarán tér át a szabadpolcos kölcsönzésre, s ezt tudatos előmunkálatokkal vezetjük be.
 - a./ Megtörténik az állomány tervszerű átfésülése és selejtezése. Ez a folyamat a munkanapló alapján lesz követhető.
 - b./ Megoldjuk a munkatársak előzetes tapasztalatcseréjét a már szabadpolcos könyvtárakkal, ezekről a kollektíva előtt beszámolunk, a tapasztalatokról naplót vezetünk.
- 3/ Ugyanez az átszervezés a gyermekkönyvtárunkat is érinti, azal a különbséggel, hogy ezen az évek óta személyzeti- és

helyiség problémák miatt viszonylag elmaradott területen az egész közösség feladatokat vállal a gyermekkönyvtáros segítségére (katalógus, iskolákkal való kapcsolat stb.).

- a./ A munka tartalmi színvonalának emeléséért a gyermekkönyvtáros egész éven át részletes, bontott statisztikát vezet.
- b./ Figyeli a serdülőknek való azon könyvek forgalmát, amelyek később a középiskolában kötelező olvasmányok lesznek. Tapasztalatait megbeszéli a munkatársakkal.

4/ A III. kerület másik két Szabó Ervin könyvtárával, kölcsönző-állomásaink kezelőivel, a szakszervezeti könyvtárosokkal fennálló kapcsolat elmélyítésére folytatjuk az eddig jól bevált tapasztalateseréket. Ezekén a csoportos foglalkozásokon ismertetjük az ajánló bibliográfiákat, olvasószolgálati és egyéb szakmai problémákat vitatunk meg. Ezeket az alkalmakat felhasználjuk arra is, hogy a három kerületi könyvtár szakszervezeti tagjai a csoport-bizalmival beszélgesse-
nek.

Tudatosabb és szervezettebb formában tartunk kapcsolatot a III. kerületi Hazafias Népfront Irodalombarátok körével, amelynek elnökségében Pender Ferenc kollégánk képviseli könyvtárunk érdekeit. Becski Andorné az MSzMP III. kerületi Kulturális Bizottságának tagja és így részt vesz a kerület üzemi könyvtárainak szakmai, politikai irányításában. Gál Györgyné a kerületi KISz-szervezetekkel tart kapcsolatot, mint a serdülőkkel foglalkozó könyvtáros.

II. A tanulásban, szakmai továbbképzésben és a tudományos munkában

Megteremtjük a tennivalókkal kapcsolatos tájékozottság, továbbképzés, tudományos munka feltételeit és az érdeklődési körök összehangolását a közösségen belül. Jelenleg is részt veszünk valamilyen szakoktatásban. Egyik munkatársunk 5. éves egyetemi hallgató. Ezen túlmenően vállaljuk:

1. Az újonnan megjelenő könyveket a könyvtár vezetője továbbra is rendszeresen ismerteti.
2. Felosztjuk egymás között a fontosabb szakfolyóiratokat, hetilapokat, s ezek számunkra leghasznosabb cikkeit, tanulmányait rendszeresen ismertetjük. Különös figyelemmel kísérjük a könyvtáros szakirodalmat.
3. Olvasószolgálati munkánk során felmerülő időszerű politikai kérdések miatt szükségünk van a napi sajtó rendszeres olvasására. Ezt azok a munkatársak is vállalják, akik eddig más elfoglaltságuk miatt ezt a rendszerességet elhanyagolták. Világnézeti

felkészültségünket az egyes politikai események megvitatásával is gyarapítjuk.

4/ Egymás készülő cikkét, tanulmányát közösen megvitatjuk.

5/ Módot keresünk a munkatársak érdeklődési körének összehangolására, ismereteink további bővítésére.

III. A szocialista közösségi élet kialakítására

vállalt feladataink minden előbbi törekvésünk egyik legfontosabb előfeltétele. Ebben úgy érezzük, eddig is eredményeket értünk el. A surlódási felületek csökkentése, a kölcsönzésben résztvevők összedolgozása kiegyensúlyozott légkört éreztet az olvasókkal is. Erről nem egy nálunk járt kollégánk meggyőződhetett. A továbbiakban legfontosabb feladatunknak tartjuk:

- 1./ A munkánkhoz és egymáshoz való viszonyunk közös értékelését, bírálatát, segítséget.
- 2./ Kulturális élményeink átadását, megbeszélését. Ezzel összefügg az előbbieken vállalt közös ismeretszerzés.
- 3./ Magánéletünk problémáinak megoldásában számítunk a közösség tanácsára, segítségére.
- 4./ Mindezekre a beszélgetésekre, vitákra, a munka jobb megszervezésével, a munkaidő maximális kihasználásával teremtünk alkalmat. A központi programok idejétől függően, rendszeresítjük a közös foglalkozásokat.

Feltétlenül hasznosnak tartanánk, ha e cikk megjelenése után az intézet-, part- és szakszervezet vezetősége, a kerületi könyvtárak osztálya, könyvtárvezetők és a Híradó szerkesztője részvételével e tárgyban vitát indítanánk, amelynek anyagát a Híradó közölné a további hozzászólások végett.

A 8-AS KÖNYVTÁR MUNKATÁRSAI

.....

Gyermekkönyvtáraink életéből

Katalógus játék a Liszt Ferenc-téren

Február 15-én az 1-es gyermekkönyvtárban "Katalógus játék" címmel könyvtár-használati fejtörőt tartottunk. A kísérletnek szánt fejtörő játék - várakozáson felül - kitűnően sikerült.

A gyermekkönyvtárosnak állandó problémája, hogy hogyan tanítsa meg a gyermekeket a katalógus használat rejtjelmeire. Kolcsönzés közben - ha a forgalom engedi - néhány gyermeket meg lehet ismeretetni a katalógussal és használatával. Ezt a problémát azonban teljes egészében az olvasószolgálat keretében megoldani nem tudjuk. Meg kellett találnunk azt a módot, melynek segítségével több gyereket lehet egyszerre és alaposabban megtanítani, erre, a gyermekeknek - és sokszor még a felnőtteknek is - oly bonyolult feladatra. E célra is kiválóan alkalmas a fejtörő játék. A vetélkedőt felhasználtuk arra, hogy a katalógus használata mellett kis olvasóink egyéb, a könyvtárról és a könyvről meglévő ismereteit is gyarapítsuk.

Milyen volt a szellemi vetélkedő?

Kérdéseink közül néhányat felsorolok.

Mit nevezünk katalógusnak?

Milyen katalógusok vannak ebben a könyvtárban?

Ha ismered a könyv íróját és címét, melyik katalógusban keresed?

Ki volt Szabó Ervin?

Milyen könyvtárakat ismersz a Szabó Ervin könyvtáron kívül?

Mit értünk szépirodalom alatt?

Mit értünk ismeretterjesztő irodalom alatt?

Mi az antológia?

Mi a lexikon?

Melyik kiadó adja ki Magyarországon a legtöbb ifjúsági könyvet?

Ha egy könyvet a kezébe veszel, mit nézel meg először?

Hogyan kell beiratkozni ebbe a könyvtárba?

Hogyan kell vigyázni a könyvtár rendjére és tisztaságára?

65 izgatott gyerek várta a játékot vezető Kepes Ágnes szavait. A széksorok előtti asztalokra, a nyereménytárgyak mellé kitettünk a kérdések illusztrálására lexikonokat, antológiákat, hírlapokat, folyóiratokat és a katalógus dobozokat. A játék résztvevői nemcsak szóban válaszoltak a feltejtett kérdésekre, hanem - a kérdésnek megfelelően - a gyakorlat-

ban is vetélkedtek. A játékvezető a helytelen, vagy nem ki-
elégítő válaszokhoz magyarázatokat fűzött. A fejtörő hangu-
lata rendkívül élénk, izgalomtól fűtött volt, legalább olyan,
mint bármely más irodalmi, vagy egyéb fejtörő. Megbizonyo-
sítottunk róla, hogy "száraz" szakmai kérdések is érdeklik a
gyermeket, és játékos formában még ezeket is szívesen fo-
gadják, megtanulják.

Nagyon örültünk annak, hogy a résztvevők szé-
pen szerepeltek, jól tudtak és a legtöbb esetben helyes vá-
laszt adtak. Azóta többen használják a katalógust is. Elhá-
tároztuk, hogy sikeres játékunkat megismételjük. Próbálják
meg más könyvtárak is!

PATAKI FERENCNÉ

+ . + . + . +

TIZ ÉVES AZ 1-ES KÖNYVTÁR GYERMEKRÉSZLEGE

Egy kiállítás margójára

Tíz évvel ezelőtt, 1952 márciusban köl-
tözött az 1-es könyvtár a Molnár utcából mai helyére, a Vadász
utcába. Megvalósulhatott régi könyvtárosi álmunk: megnyitottuk
a gyermekrészleget. De milyen körülmények között! Költözködés
után derült csak ki, valójában milyen kevés is a hely az új
helyiségben. Így kezdetben csak egy kis asztalon folyt a köl-
csönzés, a kölcsönzendő könyvanyagot pedig egy karosszékből tá-
roltuk az asztal mellett.

Az évek folyamán többféle megoldással ki-
sérleteztünk, hogy javítsunk szorult helyzetünkön. Lényeges vál-
tozás azonban csak a múlt év őszén következett be, amikor könyv-
tárunk szabadpolc rendszerre tért át és ezzel végre lehetőség
nyílt arra, hogy a gyermekrészleg is aránylag tágas teret kap-
jon. A választásra szánt könyveket most már 52 folyóméter polc-
ra tudtuk helyezni, középén asztalt is rendelkezésére bocsát-
hattunk kis olvasóinknak, így letelepedve böngészgethetik a ki-
rakott gyermeklapokat.

A gyermekkönyvtár tíz éves fennállásának
évfordulója közeledvén, tanakodtunk, mivel ünnepeljük meg a ju-
bileumot? Ez év elején végre is úgy döntöttünk, hogy gyermekol-
vasóink rajzaiból, barkácmunkáiból, kézimunkáiból kiállítást
rendezünk.

A szűkös lehetőségek (helyhiány, stb.) felmérése után úgy határoztunk, hogy csak szóbeli propagandával mozgósítjuk gyermekeinket. Elmondtuk nekik: szeretnők, ha ők itt, a könyvtárban, a gyermekrészleg fennállásának 10. évfordulója tiszteletére kiállítást rendeznének; ezen a könyvtár minden olvasója részt vehet, akár rajzzal, akár barkács-, vagy kézimunkával, akár jótanáccsal, segítséggel.

Igy indult meg a kiállítás előkészülete. Az 504 beiratkozott gyermekolvasótól 118 db rajz, 39 barkácsmunka, 17 kézimunka és 2 vers érkezett be.

A résztvevők:

alsó tagozatból	lány:	19
"	fiú:	14
felső tagozatos	lány:	22
"	fiú:	38
gimnazista	lány:	3
"	fiú:	4
ipari tanuló	fiú:	2
	Összesen:	102 olvasó.

A gimnáziumi és az ipari tanulók a múlt évben még a gyermekrészleg olvasói voltak. A kiállítás rendezésében értékes segítséget nyújtott L. Judit kirakatrendező tanuló, aki 10 éve tagja könyvtárunknak.

A kiállítás megnyitására, amelyet március 15-re tűztünk ki, meghívókat nyomattunk. Ezeket a gyermekek maguk vitték el a Szabó Ervin Könyvtár központjába, az V. ker. Tanács VB elnökének, elnökhelyettesének és titkárának, továbbá más funkcionáriusainak, a környező iskolák igazgatóinak és pedagógusainak.

A megnyitáson a meghívott vendégeken kívül 82 gyermek vett részt ünnepélyben, kipirult arccal. Azóta is állandó az érdeklődés; szülők, rokonok és ismerősök, barátok és barátnők, de ugyanakkor "kivülálló" felnőtt olvasók is jönnek nézegetni. Meg is kellett hosszabbítanunk a kiállítás eredetileg tervezett időtartamát. Új tárgyak is érkeznek, amelyeket a már kiállítottakkal cserélünk fel.

Célunk a rendezéssel többirányú volt. Ifjúságunk modellező szórakozását kívántuk összekapcsolni a műszaki irodalom propagálásával; ugyanakkor lehetővé kívántuk tenni, hogy azok, akik eddig is szorgalmas olvasói voltak természettudományi, technikai könyveinknek, bemutatthassák megvalósított "mesterműveiket". Így megfigyelhettük könyvtárunk hatását is egészen az "anyagi" megvalósulásig. Gyermekolvasóink pedig - nem szólván a szülőkről - láthatták, mennyire összefügg a szakirodalom és a fizikai munka, de azt is, hogy a könyvtár milyen nagy mértékben képes támogatni a politechnikai oktatást és a munkára nevelés korszerű igényét. Gyermekrajzolóink megbecsülése viszont művészeti könyveink iránt keltette fel az érdeklődést.

A kiállított tárgyak és könyvanyagunk között úgy kíséreltük meg bemutatni az összefüggést, hogy a játékok mellé mesekönyveket helyeztünk el "díszletként", a nagyobb gyermekek - részben politechnikai oktatás keretében készült - munkái mellé népszerű technikai szakkönyvek kerültek, a lányok kézimunkáit pedig szép kiállítású horgoló-, kézimunka- stb. könyvekkel tettük változatosabbá.

Igy ünnepeltük meg gyermekkönyvtárunk 10 éves jubileumát a két nagy történelmi évforduló: március 15 és április 4 között.

ZOLTÁN JÓZSEFNÉ

A HELYISMERETI IRODALOM A KERÜLETI KÖNYVTÁRAKBAN

Március 27-én a Kerületi Könyvtárak Osztályán az osztály munkatársai, a kerületi könyvtárak olvasószolgálati munkaközössége és a B. gyűjtemény dolgozói közös megbeszélést tartottak. Megállapodtak, hogy a B. gyűjtemény összeállítja a kerületi könyvtárak számára a legfontosabb helytörténeti művek jegyzékét. Ugyancsak a B. gyűjtemény kiállítási útmutatót készít Budapest történeti kiállítás rendezéséhez és egyik kerület irodalmáról.

Két kerületi könyvtár, a 10-es és az 1-es - együttműködve a B. gyűjteménnyel - vállalja, hogy rendszeresen foglalkozik helyismereti irodalom propagálásával és ezzel kapcsolatos tapasztalatait átadja a többi kerületi könyvtárnak. A kerületi könyvtárak a jövőben nagyobb példányszámban szerzik be a fővárost ismertető könyveket.

A továbbiakban a B. gyűjtemény dolgozói arra kérték a kerületi könyvtárakat, hogy könyvtáraikkal, vagy a kerület történetével kapcsolatban megjelent nyomtatványokat, körleveleket, fotókat, tanácsi kiadványokat juttassák el a B. gyűjteménynek.

NYILAS MÁRTA

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR 1962. ÉVI

ÚJÍTÁSI FELADATTERVE

KÖNYVTÁRUNKBAN AZ ÚJÍTÁSI MOZGALOM OSIPKERŐZSIKA ALMÁT ALUSSZA. Ugyanakkor munkánk sok területén köztudomásúan elavult munkaigényes módszerekkel dolgozunk, kerüllet és központ egyaránt a túlterhelés jaja szavától hangos. Új módszereket kell tehát keresnünk és alkalmaznunk. Ezeket aztán mind a könyvtár, mind a módszert kidolgozó munkatársunk javára újítási tevékenységként hasznosíthatjuk a legelőnyösebben. Az újítási rendelkezések biztosítják azt, hogy az újító anyagi érdekelttsége érvényesüljön az újítások kidolgozásában és alkalmazásában, ugyanakkor az újítást megvalósító intézmény munkája is könnyebbé, eredményesebbé válhat. Ebből nemcsak könyvtárunknak, hanem az egész népgazdaságnak, az egész társadalomnak csak haszna származik. Újítási mozgalmunkat tehát mind a könyvtár, mind pedig a dolgozók egyéni érdekének szem előtt tartásával újrá kell élesíteni.

Mi az újítás? Az újítási mozgalom elhalásának egyik oka az újítás fogalmának helytelen ismerete, ugyanis újításon legtöbbször bonyolult, főleg műszaki jellegű, jelentős népgazdasági eredményt biztosító megoldást értenek. Ezzel szemben a 29/1959. (V.10.) korm. rendelet a következőképpen határozza meg:

"Újítás minden (műszaki, szervezési, ügyviteli jellegű) javaslat, amelynek megvalósítása - a minőség javítása vagy legalább megtartása mellett - a népgazdaság részére gazdasági vagy egyéb hasznos eredménnyel jár. Újítás lehet olyan javaslat is, amely a szakirodalomban (könyv, folyóirat, megszünt szabadalom leírása, stb.) megjelent közleményen alapszik."

A művelődési miniszter utasítása alapján könyvtárunk területén újításra új könyvkötészeti technológiai eljárások, a könyvtári anyag megőrzésére, tartósítására vonatkozó eljárások, népművelési (olvasószolgálati- és propaganda-) módszerek, a takarékoság és önköltségesökkentés, valamint az adminisztráció csökkentése vonatkozásában kerülhet sor. Ezekben a területeken minden lépésünk előre: hasznos népgazdasági eredmény, melynek elérése mindnyájunk érdeke.

Könyvtárunk újítási feladatterve - melyet az alábbiakban ismertetünk - segítségére kíván szolgálni mindazoknak, akik ötleteikkel, javaslataikkal könyvtárunk tevékenységét eredményesebbé, dolgozóink munkáját pedig könnyebbé akarják tenni.

A könyvtár előtt álló feladatok megoldásának megkönnyítésére, az olvasószolgálat színvonalának további emelésére és a könyvtárosok túlterheltségének csökkentésére könyvtárunkban az alábbi területeken kívánatos elsősorban újítói tevékenység kifejtése:

1. Berendezés. Könyvtári buterzat.
Könyvtári típusbuterzat kialakítása. Sorozatgyártásra alkalmas könyvvállvány-, pult-, bölcső-, stb. darabok, melyek a legkülönbözőbb kerületi könyvtárakban új berendezés-ként, illetve átrendezésnél alkalmazhatók.
2. Szabadpolcos kerületi könyvtárakban új, megbízható, gyors, lehetőleg önkiszolgáló ruhatári módszerek kimunkálása.
3. Világító tábla a központi kölcsönzőben az olvasók számára mutatására, az eddigi "kikiáltó" módszer megszüntetésére.
4. A könyvszállítás meggyorsításának eszközei, módszerei a központi könyvtárban.
5. Új sokszorosító eljárás kidolgozása katalóguscédulák sokszorosítására, a jelenlegi minőség fenntartása mellett azért, hogy a katalógus sokszorosítás ne a rotagépet terhelve. Megoldása esetén jelentős rotakapacitás szabadulhat fel.
6. Vonalas ábrák, fekete-fehér szövegek rótalemezzre vitel intézményen belüli eszközökkel, fotó- vagy más eljárással.
7. Plakátszöveg irást megkönnyítő, esetleg teljesen gépesítő technikai segédeszközök vagy berendezések tervezése.
8. Egyszerű raktárlégkondicionáló berendezések és konzerváló eljárások a központ felső raktárhelyiségekben "égés"-nek, málának kitett könyv- és folyóiratanyagunk megvédése érdekében.
9. Eljárások a könyvek műszaki állagának megvédésére. Új kötésművelési, könyvlakkozási, stb. módszerek.
10. Új eljárások, módszerek, eszközök, különösen az aprónyomtatványok, térképek, plakátok, stb. raktározására.
11. Könyvkötésművelési újítások, elsősorban a tartósság növelése, az önköltség csökkentése és a termelékenység fokozása érdekében.
12. Műhely- és karbantartó munkákra vonatkozó újítások.
13. Adminisztrációt csökkentő, egyszerűsítő eljárások kidolgozása a könyvtári munka egészében, de különösen a kerületi könyvtárak vonatkozásában. Új nyilvántartási- és nyomtat-

ványformák kidolgozása, új munkaszervezési megoldások, főként az olvasó- és kölcsönzési nyilvántartás, a perlési és gazdasági adminisztráció minimálisra csökkentésére.

14. Gyors, megbízható, lehetőség szerint kisebb-nagyobb mértékben gépesíthető állományellenőrzési módszerek kidolgozása.
15. Új, a tartalmi munka színvonalát emelő olvasószolgálati-, szemléltető és propaganda-, valamint könyvtári népművelési eszközök, formák, módszerek /rendezvény, játék, szemléltető eszközök, stb./ kidolgozása.
16. Újítások gazdasági munkánk minden területén, elsősorban az adminisztráció és a beruházási-, felújítási összegek csökkentése, a fokozott takarékoság érdekében.
17. A könyvtári munka minden területén baleseteket elhárító, egészséget védő újítások kidolgozása.

Természetesen az ebben a feladattervben nem szereplő témájú újítások is benyújthatók.

Minden újítási kérdésben részletes felvilágosítást ad: Csomor Tibor újítási felelős; a központ Bibliográfia és Propaganda osztályán, tel.: 330-580/95 mell.

o.o.o

KÖNYVTÁRUNK ÉLETÉBŐL:

Három ötödéves egyetemi hallgató, Hoványi János, Kovács Dezső és dr. Kukorelliné Főhr Magda két hónapos gyakorlatra könyvtárunkba jöttek. Igyekeznek megismerni a Központ osztályait és dolgoznak a kerületi könyvtárakban is.

X

Megkezdődött a Budapest Gyűjtemény könyvanyagának teljes rekatalogizációja és redecimálása. Ezzel párhuzamosan folyik a leltározás. Az utóbbi előreláthatóan az év végéig befejeződik, az előbbi nagy munka körülbelül 7-8 évig tart.

X

A nagykönyvtárak új profilját előkészítő munkák keretében Horváth Viktor, a Széchényi Könyvtár osztályvezetője és Gonda Imre, a Történettudományi Intézet tudományos munkatársa könyvtárunk történettudományi gyűjtésének kérdéseit vizsgálják.

X

LEGKEDVESEBB KÖNYVEM

Sok-sok mondanivalóm a könyvekről szinte fojtogat. Alkonyat előtt a napfény élesebb, az árnyékok is siettetni a ragyogást a közeledő éjszaka. Így vagyok most a férfikor delelőjén, ahogy elvonulnak előttem regények hősei.

Hogy melyik volt a legkedvesebb? Meg kell vallanom: nem tudok csak egyet szeretni. Ahogy a viharzó huszadik század évei, évtizedei múltak, ahogy az emberré érés idejével árnyaltabban kezdtem látni a világot, úgy lett időről-időre egy-egy könyv kedves, sőt kedvesebb, mint a többi, ám soha nem tudtam kirekeszteni azokat, amelyeket (majdnem úgy írtam: akiket) valaha is megszerettem.

Számomra a legszebb virágénál is kedvesebb a könyv illata. Nézni a borítót, belelapozni, érezni a nyomtatott betű és a papír levegőjét, aztán olvasni és érezni azt a különös delejt, amely egy-egy erőteljes sorból árad, aztán különös kalandok sárába vetni a képzeletet. Csupa színné válik minden, eszméléssé és eszmévé, sokszor olyanná, ami ma még csak az élet, a szellem ígérétföldje: szívszorító, sajogtatóan fájdalmas sors nem érni meg azt az időt, amit a könyv szelleme szépít emberivé.

Legyek szemérmes és ne szóljak arról, hogy szüleim küszködő kisemberek lévén, csak néha tudtak könyvet vásárolni? Tagadjam le, hogy huszonegyéves koromban, amikor a dunántúli falumból Budapestre jöttem, napokig néztem a kirakatban Arany: Toldi-ját, de nem volt pénzem megvásárolni. Ha az ember valamiről lemond, annyival kevesebbnek, kisebbrendűnek érzi magát. En is így voltam. Rájöttem: ha valamiért megküzdünk, az viszont-szeret bennünket. A gondolatért, hogy sajátunk legyen, hogy egy életen át melengessen bennünket, nagyon meg kell küzdeni. Különösen azelőtt kellett a valahai Magyarországon annak, aki alul volt, a társadalom akkori felső rétegeinek szorításában. Elhatároztam, hogy az enyém lesz Toldi, s amikor több napi takarékoskodás után, éhségtől szédelegve benyitottam a köruti könyvkereskedésbe, úgy éreztem, ezt a könyvet szeretem legjobban.

Szomorú emlék, de szólnom kell róla - könyvhöz kapcsolódik. Érettségi után, az első igazán levegős szabadság idején, az orvos zavartan, küszködve önmagával, közölte, hogy anyám menthetetlen. Talán, ha hónapjai vannak hátra. Pár nap múlva ott ült szegényem, összetöporodve, sárgán, kinlódva a vesegörcsöktől, a kerti karosszékekben és én Roland Collas Breugnonját olvastam fel. Milyen szava van a szellemnek a halál ellen! En tudva, amit tudtam, anyám talán csak sejtve, mosolygott és sirt, legyűrve a fájdalmakat, hosszan figyelt: ha van hősiesség, hős volt. Szerettem volna sirni nagyon, mint ahogy gát nélkül mertem tenni még pár évvel előbb. De csak olvastam, olvastam, Roland szellemétől kérve segítséget. Értik, ugye: őt és Breugnon-ját szerettem akkor legjobban.

Őszintén, kendőzetlenül kell beszélnem arról is: megismertem korán, milyen érzése van a hajtók gyűrűjébe került vadnak. A Magyarországra rátaposó fasizmus, póré létezésemet fenyegetve, fakította levegőtlenné a szellem láthatárát is. Akkor került kezembe egy különös könyv, a Don széles hömpölygésével, a török-kozák öreg Pantalejjel, öröm illatával a folyóparti réteknek, de Grigorijjal és ismét csak Grigorijjal a történelem hömpölygésében sodródva, keresve az utat vörösök és fehérek, a béke és a háború, a féleség és a szerető között. Milyen is az a kiátkozott irodalom, amely minden filmnél élesebben rögzítette bennem végső útját kereső, népe helyét kereső - és nem is akármilyen buktatókon át kereső - Grigorij alakját, Akszinyját, aki zeneként él ma is bennem, az emberi élet szűk határait őstromló szenvedélyes szerelmével. Solohov könyve mutatott a jövőhöz. 1940-ben olvastam. Olyan reményt adott akkor, amely kísér műsőtanáig. Igen, ilyen az élet. A Duna és a Don, Szajna és Mississipi áradása s apadása, nagy szenvedéseké és villódzó örömeké s mindezek közepette élni és állni kell, Grigorijjal ellentétben, dönteni a mellett, amit egy életre vállalunk.

Beszélhetnék könyvekről, amelyeket 1944 késő ősze láttam, esőben, hóban, a háborútól bemocskolt Nagyvárad utcakövein, a pár hónappal azelőtti gettóban. Shakespeare és Goethe, Petőfi és Heine könyvei áztak a csatákban, peregetek lapjaik a csontigtépő szélben. Akkor néhányan, a lőporfüstös utcákon nekiindultunk, néhányan, akik mertek már lélegzetet venni az ismeretlen szabadságból - és hátizsákba gyűjtve az ázott, beteg könyveket, hazavittük, hogy az igazi szabad emberi szellemet árasztva, melengessenek és adjanak bizodalmat, bátorságot élni, nekünk és minden, szabad lélegzetet áhító embernek.

VASVÁRI ISTVÁN

Levelesládánkból

KÖNYVTÁROSNAK LENNI HIVATÁS!

Ezt tapasztaltam az Építők Szakszervezetében a társadalmi munkások alapfokú könyvtárosi vizsgáján.

1961 októberében háromnapos tanfolyamon elmagyarázták a hallgatóknak a kötelező anyagot. Az anyag hasonlít ahhoz a technikai minimumhoz, melyből a FSzEK könyvtárosai vizsgát tettek 1954-ben.

Február 26-27-én adtak számot arról, amit a három napos tanfolyamon és a kiadott írásos tananyagból megtanultak. Számomra felemelő érzés volt látni azokat a könyvtárosokat, akik napi munkájuk után végzik a szakszervezeti könyvtár könyveinek kölcsönzését és még arra is áldoztak szabadidejükből, hogy megtanulják a könyvtári alapfogalmakat és elméleti-gyakorlati vizsgát tegyenek.

A vizsgázók közt volt 16-60 év között nő és férfi. Olyan, aki most lépett az életbe és maga is most ismerkedik a könyvekkel és olyan, aki nyugdíjas életében sem akar elszakadni a több éven át végzett könyvtárosi munkától.

A vizsga két részből állt. Az írásbeli: három kiválasztott műről címleírás és címleltári gyakorlat. Ezt talán túlzás társadalmi könyvtárostól követelni, mert a letéti anyagot leltározva kapják! Ennek ellenére láttam köztük olyan szép és pontos címleírást, amely főfoglalkozású könyvtárosnak is dicséretére válna. A szóbeli vizsgán egy gyakorlati és egy elméleti kérdésre válaszoltak, és a hivatalos olvasmányi listáról ismertettek egy maguk választotta könyvet, amely simult a kihuzott kérdés témájához.

A vizsgázók között volt olyan, aki rendes szabadságát áldozta a tananyag átvételére. Olyan is, aki férjének "mondta fel" az anyagot, mert szégyelte volna, ha nem tud.

Mindannyian jól felkészültek. Izgatottan várták, hogy beszámolójuk után milyen minősítést kapnak az alapfokú könyvtárosi bizonyítványukba. Harmincketten vizsgáztak, a legtöbben kitűnő eredménnyel, olyan nem akadt, aki ne tudott volna. De bármilyen jegy szerepelt is bizonyítványukban: hivatástudatból és emberségből kitűnőre vizsgáztak!

Az Építők Szakszervezetének Művelődési Osztályát is dicséret illeti azért, hogy társadalmi munkás könyvtárosai képzésével elősegíti a művelődéspolitikai célkitűzések gyorsabb megvalósítását.

DÉNES ALADÁRNÉ

PÁR MONDAT AZ EBÉDLŐRŐL!

Mostanában az ebédlőben a Gondnokság és a Gazdasági osztály jóvoltából új tányérokat, kompótos kis tálat, poharakat, evőeszközt kaptunk. Ezeknek az új edényeknek azt hiszem, mindannyian örülünk! A baj ott kezdődik, hogy mindenki (sajnos, szinte kivétel nélkül) szívesen kölcsönvesz ezekből valamit: kistányért, kiskanalat és poharat, de vissza csak ritkán kerül belőlük az ebédlőbe. Így aztán bármennyit is igénylünk, mindig hiány van, hol egyik, hol a másik fajta evőeszközből.

Kérjük a kedves tizóraizókat, illetve ebédlőket, hogy az elvitt poharakat ne a fiókokban hevertessék ezután, hanem hozzák vissza, mert ezek terhünkre, leltárba vannak felvéve.

A másik kérésünk a félebedésekhez: lehetőleg egyszerre jöjjenek, hogy ne 10-15 darab kis húst, vagy süteményt kelljen ide-oda rakosgatni, hanem egyszerre tudjuk kiadni.

Ugyancsak kérjük, hogy lehetőleg félháromig mindenki ebédeljen meg, hiszen még utána is van dolgunk az edények mosogatásával, az ebédlő rendberakásával. Reméljük, hogy most, hogy az ebéd minősége jobb lett, így az előfizetők is megszaporodnak. Ha pedig ritkábban kellene kihűrcelkődni az ebédlőből, annak mindnyájan csak örülni tudnánk.

TABICS JÓZSEFNÉ

+ + +

EGY MUNKATÁRSUNK JAVASLATA

Azt hiszem, célszerű lenne, ha a Kerületi Könyvtárak Osztálya tájékoztatót adna ki minden könyvtár számára, hogy a hálózaton belül (a központ kivételével) hol, és milyen külön-katalógus és egyéb segédeszköz található. /Ismertetve az egyes külön-katalógusok megbízhatóságát és részletességét; például csak könyveket tár fel, csak folyóiratokat, stb./

Mivel 46 kerületi könyvtár van a hálózatban és mindent fejben tartani nem lehet, sokszor zavarjuk a központ

nyilvános szolgálatát olyan kérdésekkel, amikre egy másik kerületi könyvtárunk közvetlenül és gyorsan, s számunkra kielégítően tudna válaszolni. A tájékoztató azt hiszem mindenkinek, de főleg nekünk, fiatal könyvtárosoknak nagy segítséget nyújtana.

MARUSZKI JÓZSEF

(Ez év őszére útmutató jelenik meg a könyvtár használatáról. Tartalmazza mind a központ-, mind a kerületi könyvtárakról a legfontosabb tudnivalókat. A katalógusokról is tájékoztató. Szerk.)

+ + +

A 16-OS KÖNYVTÁR ÉLETÉBŐL:

Az ismeretterjesztő irodalom népszerűsítése

1962 januárjában az ismeretterjesztő irodalom forgalma könyvtárunkban elég gyenge volt. Munkaértekezleten beszéltük meg, hogy a következő hónaptól kezdve "mindegyik" olvasónknak ajánlunk ismeretterjesztő könyvet. Elhatároztunkat megtartottuk és az eredmény nem maradt el. Ezt a statisztikai adatok bizonyítják a legjobban:

	<u>január</u>	<u>február</u>
Kölcsönzők száma	2.293	1.972
Kölcsönzött ismeretterjesztő irodalom	1.714 db	1.904 db

Januárban az összes kölcsönzött könyvek 22 %-a, februárban 28 %-a volt ismeretterjesztő mű.

Reméljük, hogy ez nem ideiglenes fellángolás csupán, hanem a továbbiakban is hasonló eredményeket érünk majd el.

FORGÁCS TIBORNÉ

+ + +

A NYILVÁNOS SZOLGÁLAT MUNKÁJA

egy régi kerületi könyvtáros
szemével

Nemrégiben tanúja voltam két kollégám vitájának. Az egyik már régebben a könyvtárnál dolgozik, a másik csak rövidebb ideje van nálunk. A régebbi munkatárs szerint, aki maga is hosszabb időt töltött kerületi könyvtárban, minden könyvtárosnak hosszabb-rövidebb "kinti" gyakorlatot kellenie szereznie, mielőtt a központba kerül. A fiatalabb ezt hevesen ellenezte.

Akkoriban még csak néhány heti központban végzett munka állt mögöttem, így nem akartam közbeszólni. Most azonban már majd negyed éve dolgozom a Nyilvános Szolgálatban, ennyi idő elég arra, hogy tapasztalataimat rendszerezve, párhuzamot tudjak vonni régebbi és mostani munkám között.

A kerületi könyvtár olyan kicsi egység, ahol a munkatársaknak a könyvtári teendők minden ágához érteniük kell. Ide tartozik a könyvek rendelése, feldolgozása, a raktár, illetve szabadpolc rendezése, kiállítások készítése, a könyvtári adminisztráció, szervezés és még számtalan olyan tennivaló, ami a "gépezet" üzembentartásához szükséges.

Szándékosan hagytam utoljára a legfontosabb feladatot, az olvasószolgálatot. A kerületi könyvtár elsődlegesen közművelődési funkciót tölt be. A könyvtárba belépő emberekből (és gyerekekből) itt nevelünk olvasókat, itt tanítjuk meg őket (legalább is szeretnénk) az "olvasás művészetére".

A sokféle feladat sokoldalúságot követel a munkatársaktól, de meg is adja az állandó fejlődés lehetőségét. A rendelőjegyzékek megbeszélése, a könyvek feldolgozása során a könyvtárosok lépést tartanak a magyarnyelvű szépirodalommal, - az ismeretterjesztővel már ritkábban - az olvasóval folytatott beszélgetésekből le tudják mérni az egyes művek sikerét. A könyvanyag állandóan előttük van, az újságok és folyóiratok is kéznél vannak.

A kerületi könyvtárak olvasóival való foglalkozáshoz biztos politikai tájékozottság, alapos irodalomtörténeti felkészültség, a kortársi irodalom ismerete és a többi tudományág területén alapfokú műveltség szükséges.

A központi nyilvános szolgálat feladatai egészen mások. A közművelődési jelleg itt is megvan, de a központi könyvtár tudományos szakkönyvtár jellege erősen érvényesül. A cél itt elsősorban nem a minél több olvasó ellátása, hanem azoknak az olvasóknak, akiknek a mi anyagunkra van szükségük (szociológiai művekre, szakkönyvekre, idegennyelvű

szépirodalomra, stb.), magasfokú kielégítése.

A nagykönyvtár jellegéből következik, hogy az egyes munkafolyamatok erősen differenciálódnak. A könyvek rendelése, feldolgozása, raktározása külön munkacsoportok feladata. A Nyilvános Szolgálat dolgozói, bár egyéb munkát is végeznek, elsősorban az olvasókkal foglalkoznak.

Ez a munka kerületi könyvtáros szemmel első pillanatra egyszerű adminisztrációnak látszik, amely három mozzanatból áll: a visszavételből, az indikátorok kikereséséből és a kiadásból. Ennek gépies elvégzése azonban csak a keret, amelyet a könyvtárosnak, ha szereti munkáját, tartalommal kell megtöltenie. Ez a tartalom az olvasók lelkiismeretes segítése, tájékoztatása, a könyvtár lehetőségeinek feltárása.

A munka már a beiratkozásnál kezdődik. Itt puhatoljuk ki, hogy az olvasónak valóban a mi anyagunkra van-e szüksége, megtalálja-e nálunk, amit keres, vagy más könyvtár jobban megfelel-e igényeinek. Ebből következik, hogy a Nyilvános Szolgálat dolgozóinak ismerniük kell a többi könyvtár gyűjtőkörét, hogy az érdeklődőknek pontos felvilágosítással szolgálhassanak. Az új beiratkozót megtanítjuk a kérelmek, tehát a katalógus használatára. A betűrendes katalógusnál ez egyszerű, de ha az olvasó bizonyos témát keres, akkor be kell vezetni a betűrendes mutatón keresztül a szakkatalógus rejtelméibe. A könyvtárosnak, ha nem is tudja kívülről a szakkatalógust, de elég részletesen ismernie kell, hogy a fontosabb, gyakran keresett irodalmi, történelmi témaköröket azonnal megtalálja. Ennek a megismerése nem megy máról holnapra, hosszabb gyakorlat szükséges hozzá. A teljes szakkatalógus mellett ismernie kell a külön katalógusokat (új könyvek, földrajzi, marxista analitikus, kézikönyvtári katalógusok), hogy szükség esetén ezek használatában is az olvasók segítségére lehessen.

Gyakran érkeznek a Nyilvános Szolgálat dolgozóhoz olyan kérdések, amelyek már a tájékoztató munka fegalmába tartoznak. Igen jó, ha a megkeresett könyvtárosnak van annyi határozott tárgyi tudása, hogy biztos választ tud adni és az olvasót nem kell tovább küldenie.

A könyvtárat többek között igen sok tudományos kutató is látogatja. A magas képzettségű olvasókkal foglalkozó könyvtárosnak, még ha csak az adminisztrációt végzi is, nagyon kell igyekeznie, nehogy tájékozatlanságával elve - szítse az olvasók bizalmát és megbecsülését.

Hogyan tudnak a Nyilvános Szolgálat dolgozói ezeknek a követelményeknek megfelelni, hogy tudnak lépést tartani a fejlődéssel?

Még kell mondani, hogy ehhez lényegesen nagyobb céltudatosság, önfegyelem szükséges, mint a kerületi könyvtárosok esetében. Az itt dolgozó könyvtárosok ugyanis elszakadtak a könyvektől és a folyóiratoktól, mivel inkább cédulákkal dolgoznak, így fennáll annak a veszélye, hogy

kellő akaraterő hiányában tevékenységük nem lépi túl a gépi és adminisztrációt. Ha azonban valakiben megvan a kellő érdeklődés, úgy megtalálja az új könyvek megismerésének többféle lehetőségét. A feldolgozás munkájában a könyvkártyák megírásával veszünk részt. Néhány új könyv így a mi kezünkön is átmegy, de ez persze elenyésző. A raktárban hetenként többször kirakat van az átadott új könyvekből, ezek megtekintése igen fontos. A magyar nyelvű kiadványokról a kéthetenként megjelenő könyvkiadói annotált tájékoztató ad felvilágosítást, ezeket a könyveket a duplumraktárban lehet meg nézni. Az idegen nyelvű új könyvekről a negyedévenként megjelenő UKSz-ból értesülhetünk. Persze, a nagytömegű könyvanyag fejbentartása teljesen lehetetlen, de ha igyekszünk figyelni az új kiadványokat és a szerzeményezést, elkerülhetjük, hogy fontos, vagy közérdeklődést keltő könyvekről ne szerezzünk tudomást.

A könyvtári gyakorlathoz nélkülözhetetlen a napi sajtó és a fontosabb folyóiratok szemmel tartása. Ez bizonyos problémát jelent a Nyilvános Szolgálat dolgozóinak, mivel a periodikák csak a folyóiratteremben használhatók. A heti 5 óra tanulóidő erre kevés és ezalatt mást is kell olvasni, nem is szólva arról, hogy a napi sajtó legfontosabb közleményeivel illik tisztában lenni. Ugy érzem, némi jóakarattal lehetne erre megoldást találni.

A katalógusok, az olvasótermi és a reference kézikönyvtár ismerete nélkülözhetetlen a nyilvános szolgálat dolgozóinak számára. A napi munka mellett ezek megismerése azonban csak igen lassú ütemben történhet.

Itt érkeztem el végül a legfontosabb kérdéshez. A könyvtáros-képzésnek nálunk igen helyes rendszere alakult ki, a gyakornokok sorra megismerkednek minden munkafolyamattal, hosszabb időt töltenek egy-egy osztályon és a kerületi könyvtárakban. Így mindent megismernek és látják az összefüggéseket. A Nyilvános Szolgálatban azonban vagyunk egy néhányan, akik kerületi könyvtárból csöppentünk ide és így csak kívülről értesültünk a többi osztály munkájáról. Hogy ez saját munkánk rovására megy, azt különösen a katalógus megismerésénél tapasztaltam. Mennyivel könnyebb annak, aki egy ideig maga is rakta a cédulákat, mint aki csak a szükséglet szerint ismerkedik meg a katalógus szerkesztésével. Helyes lenne, ha az újonnan idekerülő munkatársak - ha csak egy pár napra is - részt vennének a többi osztály munkájában. A Nyilvános Szolgálat munkatársainak sokoldalú ismeretekre van szükségük; hogy ezt miképpen sajátítják el, az nagyrészt tőlük függ. A régebbi munkatársaknak, különösen a Tájékoztató dolgozóinak, jobban kellene törődnie az új kollégák szakmai fejlődésével, ellenőrizni a haladást és felhívni figyelmüket a különböző lehetőségekre.

Visszatérve a cikkem elején említett vitára, szerettem minden új munkatársnak a kerületi könyvtárban kellene kezdeni az olvasószolgálati gyakorlatot. Itt megismeri az olvasók lélektanát, a közművelődési könyvtár munkamódoit, az alapvető könyvanyagot. A központi Nyilvános Szolgálatához azonban magasabb felkészültségre van szükség, ismereni és használni kell tudnunk a könyvtári segédeszközöket. Az ismereteket állandóan bővíteni kell, mert különben tartalmas könyvtári munka helyett lélektelen adminisztrálásba süllyedünk.

HIRIPINÉ VÁGH MÁRIA

.....
.....

AZ ÚTTÖRŐSZÖVETSÉG ÉS A KÖNYVTÁRAK KAPCSOLATA

címen a gyermekkönyvtárak dolgozói számára az Úttörőszövetség Budapesti Elnöksége munkatársa, Kállai Gyula elvtárs igen fontos előadást tartott. Ismertette az Úttörőszövetség nevelési célkitűzéseit, szervezeti felépítését és a próbázások rendszerét.

Ezt követően a könyvtárak dolgozói több lényeges kérdést vetettek fel. Bírálták a próbázások kötelező irodalmát és kérték az előadót, hogy a jövőben az irodalomjegyzékek anyagának kiválogatásába vonjanak be könyvtárosokat is. Néhány könyvtár (3, 11, 28, 42) az Úttörőszövetség kerületi szerveivel való eddigi jó kapcsolatairól számolt be. Például az újpesti gyermekkönyvtár társadalmi aktivákat kap az iskolák úttörőcsapataitól. A csepeli könyvtár az elmúlt években a kerület úttörőházával közös program szerint működött együtt. Más könyvtárak (például az 1-es gyermek, a 11 és 24) kiállításokon mutatta be a próbázások könyvanyagát, valamint a pajtások munkáit, illetőleg csapatuk fennállásának évfordulójára készített fényképfelvételeket.

Több könyvtár kérte az Úttörőszövetség munkatársait: központilag segítsék, hogy a kerületi úttörő szervezetek titkáraival együttműködés valósuljon meg.

Kérték továbbá, hogy az úttörők elé állított követelmények közé (képtár, muzeum látogatása, stb.) vegyék fel a könyvtárlátogatást is.

Az eredményes tapasztalatcsere értekezlet után Kállai elvtárs könyvtáraink gyermekrészelegének kiosztotta az úttörőpróbák füzetét. (Ez úton külön is köszönetet mondunk az Úttörőszövetség Budapesti Elnökségének.)

A Kerületi Könyvtárak Osztálya az MSzMP VIII. kongresszusa biztositására vállalta, hogy kijelöli a próbázásokkal kapcsolatos könyvtári teendőket és a kerületi könyvtárakban szorgalmazza megvalósításukat.

BIKÁCSY LÁSZLÓNÉ

Szakszervezeti életünk

HIREK

Hazánk felszabadulásának 17. évfordulójára pártszervezetünkkel és az intézetvezetéssel együttműködve március 31.-én a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottsága székházában bensőséges ünnepséget tartottunk. Az ünnepi beszédet könyvtárunk igazgatója, Révész Ferenc elvtárs mondta. Horváthné Wiener Panni, a 2-es könyvtár munkatársa részletet adott elő Darvas József: Város az ingoványon című műveből. Weszely Judit, a 19-es könyvtár munkatársa Juhász Ferenc: Kinek karja van című versét szavalta. Végül az igen szép, tanulságos - a Történelmi lecke fiuknak című - Kenderes régi és új életét bemutató kisfilmet vetítették.

X-X-X

Szakszervezeti Bizottságunk március 22-én ülést tartott; melyen határozatot hozott munkaterv készítésére. Az Sz.B. tagok azóta beérkezett jelentéseiből, terveiből idézünk:

Kultúrfelelős: "...Kellő számú jelentkező esetén vidéki kirándulásokat szervezünk Szegedre, Sopronba, Egerbe. A kirándulást tapasztalatszereléssel költjük össze (helyi könyvtárak megtekintése)...". "... a színjátszócsoporthoz életrekelését a bizalmi értekezleteken népszerűsítjük."

Nőbizottsági felelős: "Megszervezzük, hogy szükség esetén legyen, aki felügyeljen a dolgozó nők gyermekeire." "Nyugdíjas dolgozóink számára klubnapot tartunk."

Munkavédelmi felelős: "Tapasztalatszerelésre megyek az Állami Könyvterjesztő Vállalat munkavédelmi felelőséhez." "Megvizsgálom az új létesítmények (új könyvtár átépítés, stb.) helyiségeit, butorviszonyait, megfelelnek-e a korszerű követelményeknek. Együttműködök a Társadalombiztosítási Tanács egészségügyi albizottságával."

X-X-X

A Szakszervezeti Bizottság március 22-i ülésén határozatot hozott arra vonatkozóan is, hogy a TT. ülésein ezentúl egy-egy bizalmi vegyen részt, hogy jobban megismerje ezt a munkát és tájékoztatni tudja a hozzátartozó csoportot.

X-X-X

Szakszervezeti Bizottságunk március 28-án összi-
zalmi értekezletet tartott. A megbeszéléseken a bizalmiak tel-
jes létszámmal megjelentek. Tájékoztatást kaptak többek kö-
zött az 1962 évi tüzelő-akcióról és a vele kapcsolatos te-
endőkről, valamint az üdülési lehetőségekről. Ezenkívül tag-
szervezési kérdéseket tárgyaltak és a tagdíjfizetés problé-
mája került napirendre.

(Megjegyzés: a Könyvtári Híradó múlt év novemberi számában
megjelent "Üdülési, segélyezési és jutalmazási kérdések na-
pirenden" című cikk rámutatott, hogy a szakszervezeti tag -
díjmorál még mindig nem megfelelő.)

X-X-X

A Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bi-
zottsága Sportakadémiáján könyvtárunk két dolgozója, Csomor
Tibor, az Sz.B. sportfelelőse és Bruszik Ildikó (27-es könyv-
tár) az úszószakosztály tagja vesz részt.

X-X-X

SzOT utalványt kaptak: rekamié vásárlására Balázs
Jánosné (39-es könyvtár), és olajkályhára Horváth Istvánné
(3-as könyvtár).

X-X-X

Könyvtárunk Szakszervezeti Bizottsága a Közalkal-
mazottak Szakszervezete Budapesti Bizottságába kulturális
összekötőnek, valamint az üzemi könyvtárak patronálására
Maruszkó Józsefet, a 25-ös könyvtár műszaki részlegének mun-
katársát jelölte.

X-X-X

Könyvtárunk Szakszervezeti Bizottsága 1962. évre
az Egyeztető Bizottság tagjainak választotta Zubonyai Ist-
vánt (gazd.oszt.) és Tóth Dezsőné könyvtárvezetőt (43-as
könyvtár). Póttag: Szalay Tibor (könyvkötészet). Az igazga-
tóság megbizottai Simon Lászlóné és Zengő Gábor.

X-X-X

AZ IGAZGATÓSÁGI TANÁCS ÜLÉSE

Az Igazgatósági Tanács két üléséről számolhatunk be lapunk áprilisi számában olvasóinknak.

Március 22-én Révész Ferenc igazgató a fontosabb könyvtári eseményekről informálta a Tanács tagjait. Több elhangzott bejelentést már részletesebben közöltünk Híradónkban, néhányra pedig még majd kitérünk. Itt tehát csak azokat közöljük, amelyeket másutt nem említünk.

Több felterjesztést küldtünk a Tanács Népművelési Osztályához, illetve rajta keresztül a Művelődésügyi Minisztériumhoz. Kértük könyvtárunk súlyos létszám problémáinak megoldását. Javasoltuk, hogy szüntessék meg a kerületi könyvtárakban a diafilm kölcsönzést. (Bármilyen örömmel üdvözöljük annakidején, be kellett látnunk, hogy nem bírjuk erővel...) Kértük, hogy a kölcsönzés mechanizmusának egyszerűsítése érdekében mellőzhessük a könyvkártyák aláíratását. Végül engedélyt kértünk, hogy a kerületi könyvtárakban a leltározás csak öt évenként legyen kötelező.

A Fővárosi Tanács VB ülése júniusra napirendre tűzte a könyvtár működésének megtárgyalását.

Közölte az igazgató, hogy egy munkatárssal növekedett a perlési csoport dolgozóinak létszáma, így módunk lesz még több kerületi könyvtár peres ügyét központilag intézni.

Több száraz és megfelelő pincét kapunk duplumraktárunk elhelyezésére.

Végül ismertette Révész Ferenc a Tanács tagjaival a kerületi könyvtárak felújítása keretében folyó munkánkat.

Az április 5-i ülésen a Tanács Király Lászlóné szóbeli előterjesztése alapján megvitatta a kerületi könyvtárak 1961 évi szerzeményezésének eredményeit és kérdéseit. Érdekes, termékeny vita alakult ki, melyhez a Tanács mindegyik tagja hozzászólt.

Es történt...

Felszabadulásunk 17. évfordulójára in-
tezetvezetőségünk, párt- és szakszervezetünkkel egyetértés-
ben 46 kerületi és 34 központi munkatársat részesített pénz-
jutalomban.

+++

Új gyermekkönyvtárunk nyílt meg - a
3-as - április 14-én a Váci út 60. szám alatt. A megnyitő-
ünnepélyen Szurómi Istvánné, a XIII. kerületi Tanács Nép-
művelési Osztályának vezetője és Révész Ferenc igazgató
mondtak beszédet. Az új gyermekkönyvtár mintegy 4.500 kötet
könyvvel kezdi meg működését.

+++

A Kerületi Könyvtárak Osztálya "A gyer-
mekkönyvtárak propagandá munkája a XXII. kongresszus tisz-
teletére" címen Hargitai Nándorné összeállításában módszer-
tani útmutatót adott ki. A kiadványt a kerületi könyvtáro-
sok értekezletén vitatták meg.

+++

"Népszerűsítsük a szocialista szépiro-
dalmat" címen a Bibliográfia és Propaganda Osztály kiadásá-
ban több száz szépirodalmi mű cím-adatait ismertető rölap-
bibliográfia látott napvilágot. A kiadvány előszavát Sza-
bolcsi Miklós írta.

+++

Március 24-én új kölcsönző helyünk nyílt
a Hidegkúti út 172. sz. alatt.

+++

A 39-es könyvtárunk első fiókja április
16-án nyílt meg a Tüzoltó utca 21.sz. alatt.

+++

Horváth Pálné Varsányi Livia munkatár-
sunkat április 7-én avatták doktorrá az Eötvös Lóránd Tudó-
mányegyetem aulájában. Horváthné Dr Varsányi Liviának szív-
ből gratulálunk!

+++++++

TÁRSADALMI AKTIVÁINK MEGBECSÜLÉSE

A Fővárosi Tanács már másodszor részesítette jutalomban a kerületekben dolgozó legjobb társadalmi könyvtárosokat - aktiváinkat. Április 3-án az értékes könyv, valamint pénzjutalmakat Dr. Rohónyi Katalin, a Fővárosi Tanács képviselője jelenlétében az igazgatóságon adtuk át Bánpataki Ivánnak, Füzéry Ferencnek, Hüdra Juliánnának, Józán Dezsőnek, Molnár Gézának, Nyérges Kálmánnak, Póczik Józsefnének, Pór Kornélnének és Rimóczi Barnabásnak. Ezt követően a jelenlévők megbeszélték a kerületi könyvtárakban szerzett munkatapasztalataikat.

- o - o -

Személyi hírek

Kinevezések

Lampért Juditot, a 44-es könyvtár gyermekkönyvtárosát, Rajós Ferencnét, a 6-os helyettes vezetőjét, Szecsi Jánost, a 42-es, Tátrai Lajonét (jelenleg központ) Tongori Lárénét, a 10-es és Tverdota Miklósnét, a 40-es könyvtár könyvtárosait 1962 április 1-ével az intézetvezetés véglegesítette.

.
o o

TIBORC ZSIGMOND 75 ÉVES

Köszöntse ez a néhány sor a munkásmozgalom veterán harcosát, egykori könyvtáros kollégánkat, könyvtárunk egyik legrégebbi olvasóját. A szervező, az író, a közéleti ember aktív munkakészsége jellemezte eddigi élete során és ez jellemzi ma is. Kívánjuk: őrizze meg fiatalságát még hosszú-hosszú évekig és kísérje a régi kollégát, a kedves munkatársat megillető tiszteletünk, szeretetünk.

LAPZÁRTAI

AMI AZ ÜDÜLÉSI KÖRLEVÉLBŐL KIMARADT . . .

Gyermeküdültetés. Júliusban és augusztusban számíthatunk 3-4 beutalójegyre 7-14 éves gyermekeknek. Időtartam 14 nap, napi térítés 6 forint. Főleg egészségileg rászoruló gyermekek jelentkezését kérjük.

Nyugdíjasok. Idén nem küldtük szét az "üdülési körlevelet" névrészelőn mindenkinek, mert távaly senki sem jelentkezett. Igénylésre azonnal küldjük. Beutalási lehetőségek: SzOT napi 14 forintos beutalók és Pilisszentkereszti napi 20 forint elő- és utószezonban. Esetenként kérni kell a Budapesti Bizottság engedélyét. Nem jönnek számba a tanácsi (Királyrét, Békásmegyér, Visegrád, Balonij - hely) üdülők, mert tanácsi munkaadói igazolvány van szükség az üdülőjegy kiváltásánál.

Kik nem óhajtanak üdülni? 1, 7, 8, 21, 24, 30, 31, 33, 36, 40, 42 és 44-es kerületi könyvtárak dolgozói. Vagy csak elfelejtették az április 5-i határidőt?

Az üdülés lebonyolításánál elsősorban a már beadott jelentéseket vesszük figyelembe és csak azután folytatunk a körtelefonhoz.

SzOT kedvezményes (napi 14 Ft-os) keretben kapott beutalójegyeink:

M á t r a h á z a	május 17-május 30	1 db
S i ó f o k	május 24-június 6	2 " házaspári
F o n y ó d	május 30-június 12	1 "
Z e b e g é n y	május 31-június 13	1 "
S i ó f o k	június 21- július 7	2 "
S i ó f o k	július 5-július 18	1 "
A l s ó ö r s	június 26-július 9	családos:apa, anya, 1 gyermek.
P i l i s s z e n t k e r e s z t	jún.26-júl.10	családos.

Nyárra nincs több keretjegyünk, számíthatunk még úgynevezett "beugró" jegyre és esetleg családos Solt, vagy lellei pléhház, vagy akarattyal beutalóra.

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Első lépések a "szocialista brigád" cím elnyeréséért a szocialista munkaközösség kialakításának útján.....	A 8-as könyvtár munkatársai	1
<u>Gyermekkönyvtáraink életéből</u>		
Katalógus játék a Liszt Ferenc téren.....	Pataki Ferencné	5
<u>Tíz éves az 1-es könyvtár gyermekrésze</u> <u>Egy kiállítás margojára.....</u>	Zoltán Józsefné	6
A helyismereti irodalom a kerületi könyvtárakban.....	Nyilas Márta	8
A Főv. Szabó Ervin Könyvtár 1962. évi újtási feladatterve.....	8
Könyvtárunk életéből.....	11
Legkedvesebb könyvem.....	Vasvári István	12
<u>Levelosládánkból</u>		
<u>Könyvtárosnak lenni hivatás!</u>	Dénes Aladárné	14
<u>Pár mondat az ebédlőről!</u>	Tabics Józsefné	15
<u>Egy munkatársunk javaalata.....</u>	Maruszkai József	15
<u>A 16-os könyvtár életéből: Az ismeretterjesztő irodalom népszerűsítése.....</u>	Forgács Tiborné	16
A Nyilvános Szolgálat munkája egy régi könyvtáros szemével.....	Hiripiné Vágh M.	17
Az Uttörőszövetség és a könyvtárak kapcsolata.....	Bikácsy Lászlóné	20
Szakszervezeti életünk.....	21
Az Igazgatósági Tanács ülései.....	23
Ez történt...	24
Társadalmi aktiváink megbecsülése.....	25
Személyi hírek.....	25
Fibore Zaignond 75 éves.....	Sárdi K.rajza...	26
Lepzárta! Ami az üdülési körlevélből kimeradt.....	Szász Károlyné	27

A szerkesztésért és kiadásért Révész Ferenc igazgató felel.

Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Bibliográfia és Propaganda Osztály.

